

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Hortulus Biblico-Moralis Et Asceticus

Pappus von Tratzberg, Franz

Ulm, 1725

Doctrina 3. Desumpta ex cap. 5. & 6. lib. 1. Esdræ, in quo describitur
Magnanimitas Israëlitarum Templum ædificantium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61252](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61252)

Doctrina 3.

Desumpta ex cap. 5 & 6. lib. 1. Esdra, in quo describitur Magnanimitas
Isræliitarum Templum adificantium.

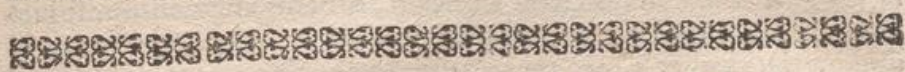
Considera 1. **Q**uanta fortitudine animi excelluerint Hebræi, dum N. 350.
contra Edictum regium manus applicavere adifi-
cando Templo, & interrogati à Ducibus cap. 5. v. 3. *quis vobis dedit
Consilium, ut Domum hanc adificaretis?* animosò ore & voce non trepi-
dà responderunt: *Nos sumus servi Dei Cæli & terra & adificamus Templum
&c. v. 12. cap. citati.* Similitudine perquàm aptâ utitur sapiens, dum
Justum & Divini Cultûs studiosum hominem comparat Leoni Prov.
30. ut enim Leoni fortissimum est caput, quod hostibus audacter
opponit: ita Justo omne robur in capite, in mente videlicet gene-
rosa residet. Sic Moyses Hebræorum Ductor Pharaoni erectâ cer-
vice sese objecit, sic Eleazarus tortoribus caput opposuit, nullis fran-
gendum minis, asserebat enim 2. Machab. 6. *fortiter vitâ excedendò, se-
nectute quidem dignus apparebo, adolescentibus autem forte exemplum relinquam
si promptò animò ac fortiter pro gravissimis & sanctissimis legibus morte honestâ
persungar.* Sic Daniel Martyr Africanus teste Drex. in rosis: p. 1.
c. 13. §. 1. *ad Tyrannum conversus dixit: ure, tunde, lania: Idola
tua non adorabimus, quò magis nos affligis, eò digniores vitâ alterâ efficis. Tua
sævitia nostra est gloria: ejecti è terra in Cælum admittimur.* De S. Vincen-
tio gloriosissimo Athletha Christi S. Augustinus serm. 12. de SS. di-
suevit: tormenta defecerant, & adhuc membra durabant. Judex
verus, tortor cruentus, Martyr invictus. Tanta grassabatur crudeli-
tas in Martyris corpore, & tanta tranquillitas proferebatur in voce:
tanta poenarum asperitas sæviebat in membris, ut meritò modò
putaremus, Vincentiò patiente alium non loquentem torqueri. Et
verè fratres ita erat, prorsus ita erat: caro ergo patiebatur, & lin-
quente Spiritu non tantùm convincebatur impietas, sed etiam con-
fortabatur infirmitas: nam rabidi hostis atque in Christianos sævi-
entis insaniam interritus adiit, modestus sustinuit, securus irrisit;
sciens paratus esse, ut resisteret, nesciens elatus esse, quò vinceret. Hæc
sicut ignis ea est natura, ut quò plus ligni ei objeceris, eò ma-
gis accrescat, & surgat in altum; ita viri fortis animus per adversa
& pericula magis augetur. Atque si ut ramus Cedri onere sibi im-
Nnn 2. posis.

positò nequaquam deprimitur, sed renitens contra sarcinæ pondus sese erigit; ita ille, quò majori hostium & tribulationum impetu premitur, eò fortiozem se comprobatur, exclamans cum Apostolo Philip. 4. *omnia possum in eo, qui me confortat.* O Christiane! malè metuo, ne Christus te meritò illis compellat Verbis, quibùs in libello aureo utitur Asceta dicens: *fili! non es adhuc fortis & prudens amator.* Et si reponas: *quare Domine?* respondebit ille: *quia propter modicam conerarietatem deficiis à ceptis, & nimis avidè consolationem quaris. Fortis amator stat in tentationibus, nec calidus credit persuasionibus inimici: sicut ei in prosperis placeo, ita nec in adversis displiceo.*

N. 351.

Considera 2. Deum eò majorem Providentiam demonstrare erga servos suos, quò major eorum fuerit fortitudo & zelus in defendendo honore Divino: testatur enim cap. 6. Darium Regem Judæis propter attentatum Templi ædificium apud se pessimè traductis, non tantum veniam gratiosè impertitum esse, sed publico Edictò Ducibus suis demandasse: *procul recedite ab illis & dimittite fieri Templum Dei illud à Duce Judæorum, & à Senioribus eorum, ut Domum Dei illam ædificent in loco suo &c. v. 7. cap. citati. adhæc v. 8, addidisse expensas de Tributis trans flumen sumendas. Quin imò v. 9. & seqq. obtulisse omnia, quæ pro peragendis Sacrificiis videbantur requiri. Compleverat hinc Deus Promissum illud in Posteris, quod pridem fecerat eorum Antecessori & parenti dicens: *noli timere Abraham, Ego protector tuus sum, & merces tua magna nimis.* Planè merces magna nimis, si consideremus opes, quas Abraham ex Ægypto ditissimus rediens secumtulit. Merces magna nimis: si in memoriam revocemus gloriosam victoriam, quam de hostibus, noctu à parvula suorum manu invasis, reportavit Abraham. Merces magna nimis, si intueamur immensam posterorum copiam arenæ maris aut cœli stellis comparandam, quam Abraham à Deo obtinuit. Non afferam plura admirandæ Dei Providentiæ & fidelitatis erga servos suos exempla. Loquantur rubri maris undæ, quæ instar murorum steterunt erectæ, ut transitum præberent Populo, à Pharaone extremam persecutionem passo. Loquantur durissimæ petreæ, quæ in uberes sunt resolutæ fontes, & sitientium jam penè emortuas fauces recrearent. Loquatur columna illa: quæ inter obscurissimas noctis umbras viatoribus Israëlitis securum monstravit iter. Loquatur nubes illa, quæ à gravissimis caloribus solis defendit ex Ægypto reduces. Loquantur conturnices è cœlo missæ, aut
Manna*

Manna abinde delapsum. Loquantur denique innumera hostium
cadavera, subactæ Regiones, expugnata à Judæis urbes. Si tot lu-
culenti testes id roboris non habent, ut te disponant ad plenam in
Deum fiduciam, surdo fabulam cantabo, quidquid tandem dixerō.

FASCICULUS LIII.

Doctrinarum Moralium & Asceticarum.

Doctrina I.

*Desumpta ex cap. 7. & 9. lib. I. Esdra, in quibus describitur Iter Esdrae ex
Babylonia, Regis Artaxerxis sollicitudo pro Cultu Dei, & rebus ad eum
spectantibus. Luctus Esdrae ob inita Connubia cum Gentibus.*

Considera I. **S**I Artaxerxes Rex, homo Idololatra & Ethnicus tam *N. 352.*
sollicitè imperaverit Esdrae Sacerdoti: Munera Deo,
per Populum oblata, in Cultum Divinum exactissimè
impendi; quanta requiratur cura à Christianis Clericis Sacerdotibus,
ne profanis usibus Patrimonium Christi & pauperum applicetur.
Cap. 7. v. 17. hæc habet formalia: *studiosè eme de hac pecunia vitulos, arie-
tes, agros & sacrificia & libamina eorum, & offer super Altare Templi Dei ve-
stri, quod est in Jerusalem.* Legant, volvant, & revolvant isthæc verba
Procuratores quorum curæ Ecclesiastici redditus commissi sunt. Uti-
nam rarò contingeret: tales Ministros studiosè quidem emere cum
Esdrae vitulos, arietes & agnos ex pecuniis Ecclesiæ, sed ut iisdem ad
lauta convivia abutantur. S. Brigittæ revelat. lib. 4. cap. 134. appa-
ruerat olim Christus, contra quosdam Ecclesiarum administratores
conqueri auditis: *Judas vendidit me, antequam redemissim Mundum; isti
postquam redemi Mundum, & non compatiuntur super sanguine meo, qui plus
clamat vindictam, quam sanguis Abel &c.* Sponsus cœlestis de sua profite-
tur Sponsa in Canticis: quòd illa deferat manus tornatiles. Hoc i-
psum de Sacerdotibus aut aliis bonorum Ecclesiasticorum dispensa-
toribus dicit verificandum esse, S. Greg. Nyss. eos nempe talibus in-
structos